

Ontslag op staande voet

1. Ontstaan en loop van het geding

Bij beroepschrift van 15 april 2011 is appellante in beroep gekomen van een beslissing van verweerster, haar medegedeeld bij brief van 9 maart 2011. Deze beslissing houdt in een ontslag op staande voet wegens een dringende reden. Van verweerster is een verweerschrift ontvangen. Bij het beroepschrift en het verweerschrift zijn producties overgelegd. Bij brief van 4 juli 2011 heeft de gemachtigde van verweerster een nadere productie in het geding gebracht. Op 8 juli 2011 heeft te Eindhoven ten overstaan van de commissie de mondelinge behandeling van het beroep plaatsgevonden. Beide partijen waren daarbij aanwezig, bijgestaan door de gemachtigden. Namens verweerster was verschenen mevrouw, voorzitter van de centrale directie van verweerster.

2. Feiten

Appellante is op 18 september 1998 aangesteld in de functie van administratief medewerkster schooladministratie bij (de rechtsvoorganger van) verweerster. Appellante werkte parttime, 16 uur per week (20 uur – 4 uur Bapo leeftijdsverlof). Haar werktijden waren in overleg bepaald op woensdag en vrijdag. De afgelopen jaren heeft appellante regelmatig via uitzendbureaus extra inkomsten proberen te verwerven. In april 2008 heeft dit geleid tot een incident, toen appellante verzocht haar werktijden op zeer korte termijn te wijzigen en verweerster dit niet toestond. Daarop heeft appellante zich ziek gemeld bij verweerster en heeft zij op de met de school afgesproken werktijden toch elders gewerkt. Appellante is bij die gelegenheid zowel mondeling als schriftelijk te kennen gegeven dat zulks niet toelaatbaar was en dat het bij herhaling ernstige gevolgen kon hebben voor het voortbestaan van de arbeidsrelatie en arbeidsverhoudingen.

Op 24 februari 2011 heeft appellante een aanbod om via een uitzendbureau te gaan werken op de woensdagen en de vrijdagen geaccepteerd. Op 28 februari 2011 heeft zij dit aan de interim directeur van verweerster medegedeeld, met verzoek voortaan op de maandagen en dinsdagen bij verweerster te werken. De interim directeur besloot haar voor die week toestemming te geven om op maandag en dinsdag te werken, met de aankondiging dat hij nog diezelfde week op de zaak terug zou komen.

Bij aangetekende brief van donderdag 3 maart 2011 heeft verweerster appellante bericht dat door de eenzijdige wijziging van de werktijden de administratie op woensdag- en vrijdagmiddag niet bezet zou zijn en dat niet akkoord werd gegaan met de eigenstandige beslissing van appellante.

Op maandag 7 maart 2011 verscheen appellante op school maar werd naar huis gestuurd met de mededeling dat zij kennis moest gaan nemen van de aangetekende brief van 3 maart en dat zij op woensdag op het werk werd verwacht. Op woensdag 9 maart 2011 verscheen appellante niet op haar werk. Daarop is zij telefonisch contact gezocht met de andere werkgever, waarbij appellante persoonlijk aan de interim directeur van verweerster bevestigde dat zij daar op dat moment aan het werk was. Verder deelde appellante mede dat er een inhoudelijke reactie zou komen op de brief van 3 maart 2011.

Vervolgens heeft verweerster bij brief van 9 maart 2011 appellante op staande voet ontslagen.

3. De standpunten van partijen

Appellante stelt als volgt.

Nadat appellante haar tweede baan had geaccepteerd, heeft zij onmiddellijk contact opgenomen met de interim directeur van verweerster om een afspraak te maken. Ze wilde met hem overleggen over de werktijden. Het verzoek van appellante is afgewezen omdat de administratie, naast appellante bestaande uit twee personen, niet voltijds bezet zou zijn. Dit standpunt wordt niet onderbouwd. Zelfs als een voltijdsbezetting noodzakelijk zou zijn, mag van verweerster verwacht worden dat zij zich inspannt om te bezien of er ook andere mogelijkheden zijn. Verweerster volstaat met een simpele weigering, zonder noemenswaardige toelichting. Appellante geeft toe dat zij het gebeurde in maart 2011 onhandig heeft aangepakt. Verweerster baseert de dringende reden echter op de omstandigheid dat deze gebeurtenis de tweede keer is. Dit is in strijd met de mededeling in de brief van verweerster van 25 juni 2008, waarin duidelijk wordt aangegeven dat die gebeurtenis is afgedaan. Bovendien is er sindsdien drie jaar verstreken.

Voorts is appellante van mening dat het ontslag op staande voet een te drastische en te vergaande maatregel is. Verweerster heeft er voor gekozen een starre opstelling aan te nemen. Daarmee maakt zij het appellante onmogelijk een tweede baan aan te nemen, terwijl verweerster weet dat deze inkomsten voor appellante hoogst noodzakelijk zijn. Verweerster had appellante op die woensdagochtend 9 maart 2011 telefonisch ook kunnen sommen om direct op haar werk bij verweerster te verschijnen. Verweerster heeft appellante geen enkele kans geboden haar handelwijze te herstellen.

Er is geen reden waarom verweerster niet kon opteren voor een beëindiging met wederzijds goedvinden danwel een ontbindingsprocedure bij de kantonrechter.

Gelet op de persoonlijke omstandigheden van appellante, zoals het jarenlange dienstverband, haar functioneren, haar leeftijd, haar arbeidsmarkt- en financiële positie dient een belangenafweging in het voordeel van appellante uit te vallen.

Verweerster stelt daar het navolgende tegenover.

Hetgeen appellante wordt verweten heeft zich op vrijwel identieke wijze voorgedaan in 2008. In een uitgebreid gesprek is haar destijds duidelijk gemaakt dat haar opstelling niet door de beugel kon en dat herhaling tot rechtspositionele maatregelen zou kunnen leiden. Appellante wist daarom precies op welke wijze ze een eventueel gewenste werktijdenwijziging diende te realiseren en hoe belangrijk het voor verweerster was dat de administratie permanent werd bezet. Appellante heeft echter in februari 2011 niets tegen haar leidinggevende gezegd over haar concrete sollicitatieactiviteiten. Zij heeft op het moment dat zij in de gelegenheid was om elders een baan voor drie dagen te accepteren op geen enkele wijze het overleg met verweerster gezocht. Laat staan dat zij een schriftelijk verzoek tot wijziging van de werktijden heeft ingediend conform de eerder aan haar uitgelegde procedure. Appellante heeft verweerster op 28 februari 2011 voor een voldongen feit geplaatst en eenzijdig haar werktijden gewijzigd. Verweerster heeft op dat moment even pas op de plaats gemaakt en heeft onderzocht of deze wijzigingen zonder problemen van de ene op de andere dag konden worden ingevoerd. Toen dat niet het geval was, heeft de interimdirecteur appellante direct schriftelijk op de hoogte gesteld dat hij vast hield aan de aan het begin van het schooljaar afgesproken werktijden. Appellante is daarop, toen zij op maandag 7 maart 2011 kwam werken, naar huis gestuurd met de mededeling dat de maandag niet haar werkdag was maar dat deze werkdagen op woensdag en vrijdag vielen. Appellante heeft vervolgens niets meer van zich laten horen en is aan de slag gegaan bij de andere werkgever. Appellante heeft zelf die keuze gemaakt en heeft het risico van ontslag op staande voet op de koop toe genomen. Het is niet verweerster die in die situatie nog eens de belangen van appellante had dienen te wegen.

4. De beoordeling

Appellante heeft, zonder enig overleg met haar werkgever, elders een baan geaccepteerd met zodanige werktijden dat zij niet in staat was om de met verweerster overeengekomen dagen (woensdag en vrijdag) te komen werken. Appellante kan verweerster geen enkel verwijt maken dat verweerster heeft geweigerd appellantes werkdagen aan te passen aan haar nieuwe baan. De commissie is ter zitting duidelijk gemaakt dat een voltijdse bezetting van de administratie van groot belang is en dat deze voltijdse bezetting met inachtneming van de door appellante gewenste wijziging van de werktijden op korte termijn niet was te realiseren. Het getuigt van goed werkgeverschap dat verweerster appellante nog de gelegenheid heeft gegeven om, in afwachting van een definitief besluit, één week haar werktijden aan te passen. Appellante verwijt weliswaar dat verweerster haar voor het blok heeft gezet, maar het is juist appellante geweest die, door het accepteren van haar tweede baan, verweerster voor een voldongen feit stelde.

Appellante heeft zich, ook na kennisneming van de aangetekende brief van 3 maart 2011, eigenzinnig en star opgesteld en zich niet als een goed werkneemster gedragen.

Vervolgens dient de commissie de vraag te beantwoorden of deze houding van appellante ontslag op staande voet wegens dringende reden rechtvaardigde.

Ontslag op staande voet is een uiterst middel. Het kan slechts worden toegepast in die gevallen dat van de werkgever redelijkerwijs niet gevergd kan worden de werknemer met inachtneming van de normale opzegtermijn te ontslaan. Bovendien dient bij de beoordeling van de gerechtvaardigheid van

het ontslag rekening te worden gehouden met alle omstandigheden van het geval zoals de duur van de dienstbetrekking en persoonlijke omstandigheden van de werknemer.

Bezien tegen deze achtergrond is bij de commissie niet de overtuiging ontstaan dat het noodzakelijk was het uiterste middel van ontslag op staande voet in dit geval toe te passen. Er waren ook nog andere mogelijkheden geweest zoals inhouding van loon¹. Vooral gelet op de duur van de dienstbetrekking en ook de persoonlijke omstandigheden van appellante zou dit een adequate reactie kunnen zijn op de handelwijze van appellante. Bij het oordeel van de commissie speelt ook een rol dat appellante niet expliciet voor de keus is gesteld om te komen werken of ontslagen te worden op staande voet. Noch in de aangetekende brief van 3 maart 2011 noch in het telefoongesprek van 9 maart 2011 is appellante daarop gewezen. Appellante was eerder, in 2008, weliswaar gewaarschuwd dat bij herhaling rechtspositionele maatregelen zouden volgen, maar niet in die zin dat bij herhaling ontslag op staande voet zou volgen.

Dat alles brengt de commissie tot de conclusie dat, hoewel de handelwijze van appellante, zoals gezegd, in strijd is met goed werknemerschap, de toegepaste sanctie, alle omstandigheden in aanmerking genomen, in redelijkheid niet kan worden aangemerkt als het uiterste middel. Het beroep is daarom gegrond.

5. De beslissing

De commissie:

verklaart het beroep gegrond.

Deze beslissing is gegeven in Eindhoven op 8 juli 2011 door mr. H.P.H. van Griensven, voorzitter, mr. J.M.J. Godrie, mr. A.A.M. Mollee, drs. J.A.M. Buijs en mr. L.P. Bosma, leden, in tegenwoordigheid van G.H. Gerritsen, secretaris.
